

Drukker-Uitgever
Sam: Maatschappij HET LICHT
bestuurder:
P. DE VISCH, Ledeberg-Gent
... REDACTIE ...
ADMINISTRATIE
MOOPOORT, 29, GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE

Drie maanden fr. 3.25
Zes maanden fr. 6.50
Een jaar fr. 12.50
Men abonneert zich op alle postbureaus

DEN VREEMDE

Drie maanden (dagelijks verzonden) fr. 6.75

De Duitschers zien er van af Gent te bezetten

De Duitschers komen naar Gent niet !

In een gedeelte onzer oplage van gister konden wij nog melden dat de Duitschers onze stad niet zouden bezetten.

Ziehier wat er gebeurd is.

Wij meldden gister hoe een student van Luik, krijgsgevangene der Duitschers, naar Gent was gezonden met een brief van den generaal van het deutsche leger. De brief was voor M. Braun, burgemeester.

De jongeling had op zijn eerewoord moeten zweren te zullen terugkeeren, met of zonder antwoord, op straf van bij de eerste gelegenheid te zullen gefusilleerd worden.

DE HEER BURGEMEESTER WERD IN 'T SCHRIJVEN VERZOCHT GISTER MORGEN, OM 9 UUR, TE OORDEGENE TE ZIJN OM MET DEN DUITSCHEN GENERAAL VAN BOEHN DE VOORWAARDEN DER BEZETTING TE BESPREKEN.

De burgemeester is er heen getrokken en om 10 3/4 ure was hij ten stadhuize terug met de volgende tijdingen:

DE DUITSCHERS KOMEN NIET NAAR GENT EN VERVOLGEN HUN TOEGT NAAR FRANKRIJK. GENT ZAL GEENE OORLOCSSTAKS TE BETALEN HEBBEN.

DE BURGERWACHT MAG NAAR GENT TERUGKEEREN en zal er voort de politiedienst doen, na hare wapens te hebben afgeleverd.

ER ZULLEN EENIGE OPEISCHINGEN GEDAAN WORDEN, DIE BETAALD ZULLEN WORDEN MET OORLOCSBONS.

Deze verklaring werd lang en geestdriftig toegejuicht en M. Braun was het voorwerp eener ovatie. Het nieuws werd bliksemsnel de stad door verspreid en overal steeg een zucht van ontlasting op.

De opeiseringen

De generaal van Boehn eischte het volgende:

1000 liters mineraal water,
150.000 kilos haver,
100 rijwielen,
10 motocycoletten,
45 luchtkamers voor auto's,
10 rollen van 40 meters lengte, voor verbanden van wonden,
20 kilos ovate voor wonden,
Veel sublimaat-pastillen,
100.000 sigaren.

Alles te leveren tegen vrijdag vóór 6 ure.

De wapens en munitie der burgerwachten moeten eveneens afgegeven worden.

Een erg incident

Zoals wij zegden, voelde elkeen zich ontlast bij het vernemen der tijding dat de Duitschers niet naar Gent kwamen. Wat ze te Melle-Quatrecht hadden verticht, gaf er wel reden toe!

Edoch, als een loepend vuur verspreidde zich een onheilspellend gerucht: twee deutsche officieren, die per automobiel naar Gent waren gekomen (zij waren om te Quatrecht voorbij gevlogen rond 11 1/2 ure, terwijl wij er ons onderzoek deden) waren door een belgisch luitenant van het leger geschoten geweest recht over ons nieuw Feestpaleis, op de St-Pietersnieuwstraat.

Men overdreef de zaak nog? De een officier was op den slag dood gebleven en de andere dodelijk gekwetst.

Ziehier wat er was gebeurd:

De deutsche automobiel moest naar het stadhuize rijden. De chauffeur, — een deutsche militair, — reed echter verloren, draaide langs de statie weg, de Lammerstraat op, in de richting van het St-Pietersplein. Zijn gezel zat met het geweer in de hand, schietens gereed.

Op St-Pietersplein vroegen zij den weg naar het stadhuize. Men deed hen dus terugkeeren.

Juist aan ons Feestpaleis gekomen,

kwam van de richting der Grootte Statie een automobiel met mitraljeuse, waarin een luitenant zat van het belgische leger: baron Kervyn.

(Deze kwam van het stadhuize, had er een onderhoud gehad met schepene De Weert, die hem op de hoogte had gesteld van de uitslagen door M. Braun in de onderhandeling met M. von Boehn gekomen. M. De Weert had den officier verzocht onmiddellijk Gent te verlaten. M. Kervyn had zijne schouders opgetrokken!)

Aan ons Feestpaleis dus reden de auto's elkander in 't gemoet, en alhoewel het volk dat in de straat stond, — bemerkend dat luitenant Kervyn zijne mitrailleur in gereedheid brengend, — riep: « Schiet niet! », legde Kervyn aan.

Het grootste deel der lading vloog door eene ruit van ons koffijhuize en maakte er een gat van een 3-tal centimeters. De kogel kwam terecht in den zijmuur van den restaurant, dicht tegen den achtermuur, en sloeg er eene groote opening in.

Een deel der lading had echter ook een der Duitschers getroffen in den hals.

De kwetsuur was niet gevaarlijk. Burgers droegen den gekwetste naar de ambulance ingericht in het instituut de Kerchove, van waar hij naar het militair hospitaal is gevoerd.

De tweede Duitscher werd voorloopig aangehouden.

Luitenant Kervyn was, na geschoten te hebben, voortgereden.

Van zooaast M. Braun op de hoogte was van het geval, — is hij den gekwetste gaan bezoeken.

Daarna ging hij, per auto, generaal von Boehn opzoeken, om hem de fatale gebeurtenis uiteen te zetten, die in-generlei geval aan de bevolking of aan het gemeentebestuur kon geweten worden.

Terwijl M. Braun op weg was naar Leeuwergem (de deutsche overheid betrok daar het kasteel van baron van den Hecke de Lembeke) vroeg men zich af of de uitslag der onderhandelingen niet in gevaar zou zijn gebracht door het incident.

M. Braun bleef lang weg: om 2 ure was hij vertrokken, om 5 u. 10 m. enkel keerde hij terug; hij was van het een naar het ander moeten rijden om de deutsche oversten te vinden.

Zijn lang wegblijven was oorzaak van het verspreiden van geruchten van gijzelaarschap en erger nog!

M. Braun zag er gelukkig uit toen hij uit zijn auto stapte. Men zag het dat de uitslag goed was en de burgemeester was het voorwerp eener groote ovatie, die herhaald werd in het stadhuize, toen hij aan de dagbladschrijvers den uitslag meldde in deze termen:

— De zaak is niet zoo gemakkelijk gegaan als dezen morgen. Wij moesten discuteeren. Ten slotte heeft men ons begrepen.

De voorwaarden van het akkoord worden niet verzaard. De termen ervan blijven behouden zooals zij 's morgens vastgesteld waren.

Dit komt er bij: de gekwetste deutsche is geplaatst onder de bescherming der Vereenigde Staten; hij zal niet aanzien worden als krijgsgevangene en zal in de Deutsche rangen moeten terugkeeren van zooaast hij hersteld is.

Ik hoop, voegde M. Braun er aan toe, dat de militaire overheid daar geene de minste bemerking zal op maken.

De gemeenteraad kwam van 5 1/2 tot 6 1/2 ure samen en M. Braun heeft er de bijzonderheden zijner onderhandelingen uiteengezet.

M. Casier heeft felicitaties aan M. Braun gericht, die, bij handgeklap, werden aangenomen.

De raad heeft besloten woensdag eene nota aan de pers te sturen, de tekst der onderhandelingen bevattend.

De toestand

Maandag avond, 10 1/2 ure (Officieel).

Het wordt bevestigd dat de militaire overheid te Luik de inwoners formeel verboden heeft buiten hunne huizen te komen gedurende drie dagen.

Dese maarregel wordt verklaard door den wensch aan het publiek den doortocht verborgen te houden van talrijke troepen die naar Duitschland weerkeeren.

Men heeft bovendien vastgesteld dat de brug bij Lixhe die voor eene maand terug gediend heeft om de Deutsche troepen doorgang te verlenen tot de provincie Luik, den laisten nacht gediend heeft voor troepen die naar dit land terugkeeren.

Gedurende eenige dagen, werden de spoorwegverbindingen der Duitschers in ons land gebezigd op sekere lijnen door afdeelingen zeelieden.

Dese zijn zonder wapenen gekomen en zij zijn waarschijnlijk uitgerust met geweren afkomstig van het slagveld van Haalen. Dit schijnt aan te duiden dat de Deutsche reserve begint uitgeput te raken, wijl de vijand reeds zijn toevlucht neemt tot sekere deelen zijner vlootbemanning.

De Deutsche troepen die gisteren en vandaag gelegerd hebben in den omtrek van Dendermonde en Aalst, zijn heden vooruitgetrokken in de richting van Gent. Op hun weg ontmoetten zij de voorposten van de brigaden onzer vrijwilligers, die zich voor de stad Gent bevonden. De vrijwilligers, die niet zoo goed geoefend zijn als de regelmatige troepen, konden er natuurlijk niet aan denken om zich zegevierend tegen den opmarsch van de Deutsche troepen te verzetten, die vergezeld waren door veldgeschut en mitraljeusen. De verplichting om te vermijden dat de stad Gent ten buit zou vallen aan den overweldigende, heeft er dit leger toe doen besluiten zich terug te trekken. De Duitschers kantonneeren te Wetteren en te Melle.

De burgemeester van Gent, de heer Braun, heeft een afgevaardigde gezonden aan den bevelhebber van de Deutsche troepen, met het doel het noodig akkoord te maken.

In het gashuis van Londerzeel heeft men een lijst gevonden van 200 gewonde Duitschers. Deutsche legergeneesheeren hebben verklaard dat hunne verliezen in de gevechten van vrijdag te Cappellen op den Bosch seer aanzienlijk zijn en op meer dan 2000 man geschat mogen worden.

Met de opruiming van dese lijken is de vijand twee nachten bezig geweest.

Schermutselingen - Gevechten

Een vijftiental uhlanen kwamen afgereiden van Eenamte tot aan Leupegem.

Zij keerden terug op hunne stappen en kwamen in botsing met een groep gendarmen. De Duitschers namen de vlucht, achtervolgd door onze mannen die echter wat verder, een andere groep Duitschers ontmoetten.

Er had een schermutseling plaats tijdens dewelke gendarmen en een luitenant gekwetst werden.

De luitenant werd erg gewond en naar het Roode Kruis van Oudenaarde overgebracht. De andere gekwetsten konden met behulp van de mannen weggevoerd worden.

Te Tiegem (grens van Oost- en West-Vlaanderen,) verschenen een 20 tal Duitschers. Zij hadden er een voituurke en paard opgeëischt. Zij verschenen tot aan de Knoop, te Deerlijk en hadden hier eene ontmoeting met Belgische soldaten.

Een Duitscher werd gedood en drie gekwetst. De andere Duitschers liepen weg, naar Waregem.

Aan de Meirlanden lieten zij het voituurke staan en paktten er twee jongelingen vast en deden ze voor hen gaan.

Een is van Waregem en een van Ansegem. Zij trokken er mede naar de bosschen.

Dinsdag namiddag waren de personen nog niet thuis.

Men zegt dat tijdens het laatste gevecht in den omtrek van Liezele en Puers, een

belgisch soldaat in een hoogen boom was gekropen, waar hij zich goed voor den vijand verborgen hield.

Een signaaldraad was aan den boom vastgemaakt. Van zooaast de Duitschers vooruitrukten, in het bereik van het fort, gaf de jongen een signaal en de vijanden werden weggemaaid.

Het schijnt dat de verliezen, op die manier door de Pruisen geleden, bijzonder belangrijk waren.

Maandag morgen werd er tusschen Puers en St-Amands erg gevochten.

Onze troepen willen de streek zuiveren van Duitschers en hebben een aanval gedaan op St-Amands, waar zich nog eene vrij aanzienlijke vijandelijke macht schuil hield.

Flink ondersteund door een onzer fortten hebben zij een stormaanval op Sint-Amands gedaan en de Duitschers uit deze gemeente verdreven.

Weer lieten ze tal van dooden op het terrein achter.

Op den oever der Schelde waren eenige Duitschers toebereidselen aan het maken, om den stroom over te steken. Zij waren loopgraven aan het delven voor hunne troepen, die den overtocht zouden dekken.

In dat werk werden zij verrast door het vuur van een onzer fortten en moesten af-trekken.

Werklieden zijn naar Baasrode vertrokken om den spoorweg en den telegraaf te herstellen.

Te Puers is voor het oogenblik weer alles veilig. Geen spoor meer van den vijand.

Te Opdorp echter, in het uiterste Noord-Westelijk hoekje der provincie Brabant, schijnt nog de vijand zich genesteld te hebben.

Nog het gevecht te Melle en te Quatrecht

Brandstichtingen en moorden

Gister morgen zijn wij opnieuw naar Melle en Quatrecht getrokken, om naar de uitwerksels van den slag, die hier maandag tusschen Duitschers en Belgen was geleverd geworden, te zien.

Honderden en honderden personen per rijwiel of te voet waren reeds gaan zien, hadden eene « herinnering » van den slag weten te bemachtigen. Sommigen hadden stukken van kanonkogels, obussen, gewerkogels, kettingen, lansen, enz.

Het was eene buitengewone doch tevens geynaryvolle drukte.

Langs de Brusselse baan, tot vóór de de statie van Melle is niets bijzonders gebeurd. Tot hier hadden de Duitschers maandag geweest, doch waren gister morgen reeds tot over Quatrecht terug getrokken.

Aan de deur der « Nationale Gendarmerie » te Melle, was het eene akelige tentoonstelling: bebloede mantels, hoeden, neusdoeken, schoenen, enz., lagen daar opeen-gestapeld. Eerste droevige bestatigingen van een bloedig gevecht, maar... hoe verder, hoe slechter.

Weldra bemerkten wij aan de deuren en vensters de gewoonlyke teekens die we reeds elders vastgesteld hadden: kerven en kappen van bajonnetten en sabels. Ook stukgeslagen huisraad, enz.

Onderweg reden ons heel vrolijk boe-nrijtuigen voorbij, met de vlag van het Roode Kruis, die erg gekwetsten met zich voerden.

Aan het pensioonaat van Melle lagen nog bebloede matrassen en kleederen. De woning van den poortier was deels vernield.

Eene afhankelijkheid van het gesticht — dat ons het waschhuize en strijkkamer tooscheen, — was gansch uitgebrand, terwijl stallingen erg onder het bombardement der Duitschers geleden hadden.

Rechtover het gesticht rookten nog de puinen van den schoonen eigendom van den heer notaris Roland. Aan den ingang stonden eenige obussen en kanonballen, die door de Duitschers waren achtergelaten.

Daar schuins tegenover stond eene dubbele rij werkerswoningen, waar de vernieling bijna algemeen was. Op enkele uitzonderingen na waren alle woningen totaal uitgebrand. Niets dan stukken muren bleven over.

In nog brandende woningen zagen we de erg beproefde bewoners hunne schamele meubeltjes redden. Maar: hoe waren ze gesteld!

Tusschen de puinen zagen wij de verwrongene overblijfsels van ijzeren beddens. Deze reeksen huizen waren allen arbeiderswoningen geweest, die nu van alles beroofd zijn.

Recht van de baan stond het overschot van een ontplofte en verbrande deutsche caisson. Personen waren hier bezig met stukken van den « caisson » te rukken, om als aandenken te bewaren. Voor ons waren de akelige tooneelen, de vreeselijke gevolgen voldoende.

Dieren en menschen neergeveld

Aan eene verbrande hofstede zagen wij een verkoolden kamion waarvan de twee ingespannen panneys gedood waren. Verder in de weide lagen twee door kogels gedoodde koeien, een kalf en een paard.

Maar wij vernamen nog ijselijkere gevallen. De zucht tot vernielen en vechten, was ook overgeslagen tot het vermoorden van vreedzame menschen en onschuldige kinderen.

De slachter De Visscher is neergeschoten evenals twee zijner kinderen. Anderen, waaronder Vogelaere, Brys en Boxstaele neergeslagen door stukken van houthitters, waarna hunne woningen verbrand werden.

Eene vrouw, die geburen kenden onder den naam van « Sosken », werd ijselijks gedood. De hofstede van den landbouwer De Boever is volledig uitgebrand. Hier werd een 18 jarige zoon neergeschoten die op den koer stond, terwijl een jonger zoonje verkoold werd. Een deel van den schedel en stuk been, net stukken kool, was al wat van het knaapje overbleef. En de landbouwer stond het gebeurde als iets heel gewoons te vertellen.

Op de plaats zelf waar de oudste zoon werd neergeschoten is het lijk gister voormiddag in den grond gedolven. De plek was ijselijk om zien daar een voet van het slachtoffer, krampachtig ineengewrongen uitstak.

Twee latten vormden een kruis en duiden het voorloopige graf aan van het slachtoffer.

Op het voorhof lagen nog twee varkens, waarvan een erg verbrand was.

Wij kwamen opnieuw op de groote baan, toen een auto in volle snelheid kwam aangereden. Wij bemerkten spoedig dat het een Deutsche was waarin twee soldaten zaten. De eene stuurde, de andere stond recht, een geweer schietens gereed in de hand houdend. Het was deze auto die dan in de stad beschoten werd.

Wij gingen nu over het veld heen, waar de Duitschers gelegerd hadden. Achter de afsluiting van de blauwfabriek was een loopgraaf gegraven, terwijl over den grond veel strooi was verspreid. Hetzelfde stelden wij in eene afhankelijkheid van het fabriek zelf vast. Er was gemeld dat het fabriek deels was verbrand. Zulks is onjuist. Het fabriek is onbeschadigd gebleven.

Men weet dat de soldaten en de bevolking beweren dat de Duitschers hier hunne kanonnen verborgen hadden. Hoe waren zij er gekomen!

Aan de Schelde die afliep, zag een persoon een lijk aan den oever liggen. Zieh ontkleeden en in het water springen was het werk van een oogenblik. Hij haalde het lijk boven en men stelde met afgrijzen vast dat een been letterlijk onder den knie afgeschoten was. De broek van den ongelukkige was met velospelden toegespannen, wat veronderstellen doet dat de jongen langs de Schelde rijdende, hier door de Duitschers neergeschoten werd.

Wij draaiden dan af langs de werken van de nieuwe spoorbaan Brussel-Oostende. Hier bemerkten wij hoe de Belgen er hunne verdedigingslijn opgesteld hadden. 't Was van daar af dan ook dat de slag moest geleverd worden.

Op eene brug vonden wij een erg bebloeden zakdoek en met bloed doordrenkt brood.

Zoo gingen wij den terugtocht naar Gent aan, diep geschokt door de nieuwe afschuwelijke dingen die dit klein plekje van het oorlogsveld ons getoond had.

Dat was een deel van den oorlog! Door wien gewild? Door wien wordt hij gesteund? Waarom wordt hij gevoerd?

Wij meldden gister dat een kanon der belgen slechts half afgeschoten was en op het oogenblik dat men het terughaalde verder afging en vier belgische soldaten doodde.

Het geval is spijtig genoeg gebeurd, maar het kanon was slecht gesloten geweest.

Dichtbij eene hofstede is langs de spoorbaan is een Duitsch officier, die in den slag van maandag gedood werd, begraven geworden. Een kruis duidt de plaats aan en het graf is onder bedreiging, aan de waakzaamheid van den landbouwer ontaast. Gister noozden personen het lijk op te

graven. De landbouwer verzette er zich krachtig tegen en met recht.
Wij hopen dat elkeen het blijk van den Duitscher eerbiedigen zullen, waar tevens het leven en het bestaan van den landbouwer aan verbonden is.
De dood moet alles doen vergeten. Zoo eischt het de menschheid!

Te Heusden kwam een onzer partijgenooten eenen afgebeulden ouden man tegen die, over hij nog kon, zijn kind droeg dat recht in de borst gekwetst was door een kogel.

Hij nam den kleine Leon De Roover, 8 jaren oud, van den vader af en bracht hem naar het klooster van Gentbrugge, alwaar het de eerste zorgen werden toegediend.
Vader en kind waren gevluht uit Melle, nadat zij geruimen tijd in den kelder van geburen hadden verborgen gezeten; zij woonden achter het pensionaat.

De leden van het Rode Kruis hebben gedurende 't gevecht te Melle-Quatreteuch wonderen verricht. Onverschrokken gingen zij de gekwetsten halen, terwijl de kogels over hunne hoofden vlogen.

Drie-en-twintig gekwetsten werden naar het hospitaal n. 2 (Palace Hotel) overgevoerd; onder hen bevond zich een grenadier, aan den buik gekwetst, en die om 9 ure 's avonds bezweek.

Eenige gekwetsten werden in het hospitaal van Gentbrugge verzorgd en enkelen werden naar het militair hospitaal (Akkerweg) overgebracht.

Zes lijk en elf gekwetsten, waaronder deze eenen vrouw en van een kind, werden met de trams naar het Palace Hotel overgevoerd. Vandaar bracht men de lijk naar het doodenhuis van het hospitaal.

Gister morgen zijn drie groepen ambulanciers, elk uit zeven man samengesteld, om 4 ure 's morgens met bijzondere trams, uit het militair hospitaal n. 2 naar Melle vertrokken.

De zending der leden van het Rode Kruis was des te pijnlijker, daar zij bestond in het gaan verzamelen van elf lijk (vier soldaten en zeven burgers) die men zegde ter plaats te zijn gebleven.

De plaatselijke overheden van Melle en Gentbrugge hadden aan de ambulanciers beloofd het noodige te verschaffen tot het begraven der lijk.

Wijzigingen in het Hooger Bevel van het Leger

Per telegram uit Antwerpen:

Een koninklijk besluit van 8 September decreeteert het opheffen van de functie van gouverneur der versterkte plaats Antwerpen. In de plaats komt voor den duur van den oorlog een hoogerden krijgsraad, voorgezeten door den Koning. Van dezen krijgsraad maken deel de luitenant-generaals Jungbluth, Selliers de Moranville, Hanoteau, Dufour, De Guise; generaal-majoor Béhin, kolonel van den Staf Wielemans; kapitein-kommandant Gallet.

Luitenant-generaal Guette is aangewezen om de 5e legerdivisie te bevelen. Luitenant-generaal Selliers de Moranville is afgelast van de functie van hoofd van den staf van het leger en algemeen toezichter van het leger benoemd. De luitenant-generaal Ruwet is afgelast van het bevel der 5e legerdivisie en gelast met het bestuur van de instructie van 't vrijwilligerskorps. De luitenant-generaal Henri van Sprang is afgelast van de functie van 't algemeen toezicht der genie en op beschikbaarheid gesteld wegens afstelling.

De luitenant-generaal Dufour is afgelast van het bevel der versterkte plaats Antwerpen en algemeen toezichter der versterkingen benoemd, alsmede hogere raadgever der verdediging van Antwerpen. De luitenant-generaal De Guise is bevelhebber der versterkte plaats Antwerpen benoemd. De generaal-majoor de Ryckel is afgelast van de functie van onderchef van den legerstaf en ter beschikking der regering gesteld voor eene bijzondere missie.

De generaal-majoor J. Begrand is afgelast van 't bevel der 3e brigade en op beschikbaarheid gesteld wegens afstelling. De generaal-majoor Vermeulen der verdiedig-

gingssektors van de versterkte plaats Antwerpen is op beschikbaarheid gesteld wegens afstelling.

De "Vorwärts", en de vrede

In zijn nummer van 1 september kondigt de socialistische "Vorwärts" van Berlijn een artikel af onder den titel: «Eine Monat Krieg» (Eene maand oorlog).

Het blad, na een algemeen overzicht van den toestand der Duitsche legers, waarin het zegt dat deze toestand beter is, dan men bij het begin van den oorlog had kunnen verhoopen, vraagt niettemin het einde der vijandelijkheden, om economische redenen.

Vervolgens het feit beschouwende dat de Russen in Oostelijk Pruisen zijn, en dat het aantal manschappen van Rusland bijna onuitputtelijk is, oordeelt de "Vorwärts" dat de oorlog heel lang zou kunnen duren.

Engeland, wiens vloot zonder tegenspraak mogelijk de grootste zeemacht ter wereld is, kan Duitschland onberekenbaar economisch nadeel berokkenen.

Het is daar, zegt het blad de zwakke kant van Duitschland. Men kan dat niet ontkennen.

Als besluit haalt het blad de meening aan van den Duitschen geleerde Hans Delbrück, die zegt:

«Het gevaar voor Duitschland ligt niet in het feit dat onze legers een tegenslag kunnen ontmoeten — dien wij ras zouden herstellen — maar in de omstandigheid dat de oorlog lang zou kunnen duren.»

De "Vorwärts" vraagt daarna, zich niet te laten medeslepen door den haat tegen de

overwonnenen, van geene ootmoedende daden te plegen en vooral geene wreedheden in de overwonnen streken. Dat zou te veel de gemoeiender opwinden tegen degenen die er zich komen vestigen.

Konden onze makkers van den "Vorwärts" eens tot in België komen, dan zouden zij zien welke heldendaden de Duitsche overwinnaars plegen.

In Belgisch-Congo

De heer Franck, volksvertegenwoordiger, uit Congo te Antwerpen aangekomen, verzekert dat de toestand ginder uitstekend is. De zwarte troepen zijn op de strategische stellingen opgesteld en de blanke vrijwilligers die zich aanboden, waren zoo talrijk dat men ze niet allen kon gebruiken.

Sprekende over Engeland, die hij bij zijne terugkomst bezocht, drukte de heer Franck de overtuiging uit dat de einduitslag de nederlaag van Duitschland zou wezen.

In Engeland gaan de nijverheid en de handel steeds voort. De engelsche strijdmachten worden dus vernieuwd, terwijl de Duitschers, van hunnen uitvoer beroofd, zegde hij, natuurlijk uitgeput geraken.

Elkeen zal zich herinneren dat op woensdag 4 maart 1914 te Oostende eene visschersloop — de "Jacqueline", O. 130, kapitein E. Blondé — naar Belgisch Congo vertrok om er de vischvangst in te richten.

Naar wij vernemen zou de "Jacqueline" half september te Oostende terugkeeren.

IN BELGIE

BERICHT

Ons blad mag in gansch het land aan niet meer verkocht worden dan aan 3 CENTIEMEN PER NUMMER.

Regelmattige lezers betalen 20 CENTIEMEN PER WEEK (7 nummers).

Alle inbreuk daarop wordt men verzocht ter onzer kennis te brengen.

De administratie.

N.B. — Dit nummer telt 4 bladzijden.

IN BRABANT

Te Brussel DE TOESTAND

Een persoon, die zondag de hoofdstad verliet, vertelt:

Te Brussel is er eten genoeg, zelfs niet al te duur. De melk echter is moeilijk om krijgen; fruit en aardappelen zijn zeer goedkoop. De Duitschers laten de menschen gurgust.

De statien en het Justitiepaleis zijn bezet. Van uit het Justitiepaleis beheerschen kanonnen en mitrailleurzen de stad. In al de ministeries verblijven Duitschers. Alleen mevr. Carton de Wiart, is gebleven. Zij wordt niet gestoord.

Over burgemeester Max, spreekt de bevolking met den grootsten lof, en hij verdient het ook.

In Brussel komen zich reeds Duitsche families vestigen, meest vrouwen van Duit-

sche officieren en ambtenaars. Zij hebben hun intrek genomen in een hotel der Weststraat door Duitsche schildwachten bewaakt.

Op het stadhuis wordt gewerkt als voor en na. Ook de Nationale Bank werkt. Tusschen de Duitschers en de Bank is eene soort overeenkomst gesloten. De Bank moest de verbintenissen nemen, geen centiem meer te betalen voor de Belgische regering. Zij kan dus enkel werken voor de bijzondere en het is bijna zeker dat al de waarden van bijzondere, in de Bank neergelegd, zullen behouden blijven. Voor het gemak harer verrichtingen, heeft de Nationale Bank bankbriefjes van één frank uitgegeven.

De patroons met loopende rekeningen ontvange in de Bank zulke briefjes en daarmee kunnen zij hunne kleine betalingen doen, zooals het uitkeeren der loonen, enz.

Te Leuven

DE SCHADE

Het comitee der gevluchte Leuvenaars zetelende in den «Kalkoenschen Haan» St-Jacobsmarkt, 25, te Antwerpen, heeft een grondig onderzoek gedaan over de schade door de Duitschers te Leuven aangericht.

De getuigen zijn overeengekomen om te verklaren dat de omgeving der verwoeste wijken kan aangeduid worden als volgt:

1. De St-Pieterskerk en de Hallen, inhoudende de prachtige bibliotheek der Hogeschool, zijn door brand vernield.

2. Evenzoo de blok huizen, zich uitstrekende van de Dietschestraat en de Margaretha-plaats, tot aan het huis van den plaatsnijder Gieles, Statiestraat.

3. Talrijke huizen zijn afgebrand in de Statiestraat.

4. Op de Volksplaats is de kant Gilbert en Dedeker om zoo te zeggen geheel vernield evenals de Leopoldstraat.

5. De Thienischewest binnen en buiten heeft veel geleden tusschen Justus Lipsiusstraat en de Thienischepoort. Niettemin is de tabakfabriek van de heeren Van der Elst geboederd, gespaard gebleven. De Thienischewest zou van de Justus Lipsiusstraat tot de Maria Theresiastraat gespaard gebleven zijn.

6. Al de hotels en koffiehuisen der Statiestraat en het beneden gedeelte der Thien-

ischewest zijn afgebrand tot aan de de Dietschestraat. Langs de linkerzijde bleven verscheidene huizen gespaard.

7. Aan de vaart zouden de fabrieken «Dyle en Bacalan» mede vernield zijn.

8. Vaartstraat. Het huis van den deken van St-Pieterskerk is verbrand en het vuur heeft zich voortgezet tot de Academie.

9. In de Mechelsche en Brusselschestraaten hebben de Duitschers zich bepaald tot het vernielen van huizen langs den kant der Grootte Markt en vlak voor het burgerlijk gashuis.

10. De berichten van de Thienischewest zijn tegenstrijdig. Dit weet men, dat het getal der reeds gemelde verbrande huizen overdreven is. Er zijn geene branden geweest van af de Muntstraat naar de Thienischepoort.

11. Al de andere straten en plaatsen zijn vrij gebleven en het is niet zeker of de bewoners van deze kwartieren zijn gebleven of teruggekeerd.

Wat betreft de overheden en notabelen als gijzelaars genomen, geen enkel is door den kop geschoten.

IN ANTWERPEN Te Antwerpen DE KONING

bezoekt hier de forten en ook de soldaten die in het veld aan de verschanzingen werken en de ambulancen en ziekenzalen. Hij richt hun het woord toe, spreekt hen moed in, vraagt hen naar ouders, vrouw en kinderen en drukt hen de hand.

Te Contich wandelde hij door het dorp en sprak hij de bevolking toe. Zijne taal schetste zijn manmoedig karakter.

Moest ooit de vijand hier komen, zegde hij, dan moeten alleen de vrouwen en kinderen vluchten. Mannen vluchten niet.

Zoo bezocht hij ook Mortsel, Deurne, Brasschaat en talrijke plaatsen, die in voorkomend geval van den vijandlijken inval zouden kunnen te lijden hebben.

De koningin terug

In tegenstrijd met hetgeen gister werd gemeld, is de koningin teruggekeerd te Antwerpen.

Hare kinderen verblijven te Hackwood (Engeland).

Moedige daad

In het gesticht Van den Nest wordt thans Leopold Temmerman, verzorgd, soldaat van het 2e linie, die eene moedige daad heeft verricht die wel het vermelden waard is.

Tijdens het gevecht in het Zuiden van Mechelen, was zijne compagnie verplicht zich terug te trekken. Echter stond men voor de Senna, en had geene brug om er over te komen.

Velen onzer jongens sprongen in het water om den overkant te bereiken. Temmerman, die een knap zwemmer is, kon gemakkelijk den anderen over bereiken. Maar, zijnde dat er velen moeilijk konden zwemmen, heeft hij, midden een regen van vijandelijke kogels, een tiental zijner kameraden gered.

Deze schoone moedige daad werd door een korporaal bevestigd, en wij houden er aan Temmerman hartelijk daarvoor geluk te wenschen.

IN WEST-VLAANDEREN

Te Oostende

De oorlog als middel tot uitbuiting

De naamloze maatschappij «Force et Lumière», gevestigd Square Marie-José, is in het kamp der vluchtelingen werklieden komen vragen aan..... 17 centiem per uur.

En de heeren voerden als argument aan: «Dat zij liefdadig wilden zijn!!!»

Te Ingelmunster VLUCHTELINGEN

Volgende personen zijn nu in Ingelmunster gehuisvest en vragen om hunne families

loren!

Met een in-treurig hart, maar wonderbaar rustig, ging hij naar het noorden en huurde een goedkoop kamertje.

XXXV

De laatste maatregelen der arbeiders brachten de stad in hevige verontwaardiging: Zij kregen plotseling het heele publiek tegen zich; de pers was woedend en stiet bedreigingen uit. Zelfs de vrijzinnige bladen beweerden dat de arbeiders de wetten der humaniteit hadden overschreden. Maar de «Arbeider» wees er koelbloedig op dat het voor de lagere klassen op leven en dood ging. Zij waren bereid tot het uiterste te gaan; zij hadden het nog in hunne macht water en gas af te sluiten — de bedrijfsmiddelen en de verzorging van levensmiddelen voor de hoofdstad.

Toen keerde zich de druk tegen de werkgevers — ergens moest men zich toch lucht geven. Waarom werd eigenlijk gestreden? — Om een heel eenvoudige kwestie van macht. Zij wilden alleen beslissen en hand- en halsrecht over hunne arbeiders hebben. De geldmannen, die achter de groote ondernemingen stonden, hadden nu ook genoeg van de zaak. Het werd op die manier eene dure geschiedenis en het voordeel dat ontstond wanneer de solidariteit der arbeiders was verbroken, was niet zoo groot, wanneer de industrie tevens vernield werd.

(Wordt voortgezet.)

te kunnen geruuststellen, en voor mogelijke briefwisselingen.

Zijn gehuisvest:

Bij Bockstaal Emiel: Merchez Felix, van Leuven.

Bij Bossuyt Gustave: De Wonn Albert, Vermeulen Maria, Coppens Petrus, Jos en Gerard, Vanhoutboenne.

Bij Bovyn Richard: Delannoy Jean, Libert Arnold, Leuven.

Bij Callens Frederic: Kerselaer Jozef, Peeters François, Vandecastelen Pierre, Leuven.

Bij Callens Remi: Fobbelote Frans, Wilsche; Beckers Alfons en Felix, Hermé Guillaume, Persoons François, Robert Jean, Tossyn Henri, Vandenheynde Jozef, Leuven.

Bij Carrette Kinders: Vandegoor Guillaume en Henri, Leuven.

Bij Crombez Alberic: Vandecasteler Felix, Vanderhofstet Gustave en Jan, Leuven.

Bij Debruyne Gustaaf: François August, Frans, Jean-Baptiste, Jozef, Leuven.

Bij De Vlaeminck Jules: Michiels Cornel en Henri, Mechelen; Van Huyck Leonard, Rotselaar.

Bij De Volder August: Clissens Charles, Van Arschot Jules en Louis, Rotselaar.

Bij De Vos Charles: Hennens Henri, Vancueninge Jean, Rotselaar.

Bij Dewulf Emile: Chevalier Jules, Dhaegsel Jules, Lannot Emile en Leopold, Leuven; Ellens Jules, Antwerpen.

Bij Dewulf Wed. Joseph: Merchez Charles, Vandenborn Mathilde, Leuven.

Bij Dewulf Medard: Cornelis Jean-Baptiste, Merchez Antoine en Jozef, Leuven.

Bij D'Hoore Achille: Govaert Charles, August en Charles L., Rotselaar.

Bij D'Hoore Gustave: Meurens Jules, Lubbeek; Schoettens Pierre, Leuven; Van Eycken Alfons, Rotselaar.

Bij Dobbels Henri: Bosman Jules en Germain, Kestens Constant, Leuven.

Bij Feis Wed. Henri: Mafrans Henri, Segers Guillaume, Servranckx Emile, Leuven.

Bij Florin Kinders: Moens Henri, Wilsche; Selslags Frans, Wouters Jozef, Rotselaar.

Bij Follet Camille: Mulderman François, Schol Frans en Philippe, Leuven.

Bij Geldhof Emile: Joris August en Philippe, Vantongelen Philippe, Leuven.

Bij Ghekiere Louis: Dhoogel, Henri, Leuven; Mertens François en Vandenbrouck, François, Tildonck.

Bij Lamartin Rufin: Creemers Marie en Jacques Louis, Leuven; Maes Philomena en Steveniers Emerance en Martin, Tildonck. Temporal Louis, Brussel; Van Spen Marie en Dekeyser, Jan en Martin Kessel-Loo; Verbinners Josephina, en Maes Guillaume, Leuven; Wiedart Guillaume, Brussel.

Bij Lampard Alidard: Huibrecht Charles, Swijns, Charles en Vanmeerbeek Mathus, Rotselaar.

Bij Laevens Jules: Raets Amand, Leuven; Vandesande Petrus, Herent.

Bij Lecluyse Camiel: Berghmans Antoine en Jozef, en Casier Donatus, Leuven.

Bij Loncke wed. Constant: Delanoyers Henri en Silvain; Lobert Jean, Leuven.

Bij Malfait Kinders: Fierens Pieter, Vermunick Frans en Vertommen Theophil, Wilsche.

Bij Naert Camiel: Meulemans Jules, Tildonck; Pittemans Henri, Herent.

Bij Vandekerckhove Victor: Creemers François, Herent; Goemans Jozef, en Kestens François, Leuven.

Bij Vandenbroucke Richard: Gallant Louis en Jansens Henri, Leuven.

Bij Vandendriessche Edouard: Godts Jaak Huysecom Jozef, Vantongelen Englebert en Frans, Leuven; Denuytvin Lievin, Heverlee.

Bij Vandeputte Jules: Demessemaeker, Felix, Schoolmeesters, Vital, Timmermans Alfons, Verbiest Edouard, Vertongen Petrus, Wilsche.

Bij Vanderheeren Louis: Jacobs Isid. en Baumans Eduard, Heverlee; Boucher Leonard, Leuven.

Bij Vanderougstraete Alb.: Mafrans André, Piot Amand, Tobback Livinus, Degroot Frederic, Servatte Hubert, Leuven.

Bij Vandewalle Leonard: Creemers Mathieu, Meulemans Guillaume, Puttemans Frans, Leuven.

Bij Vanhollebeke Victor: Mathus Henri, Herent; Van Kerhoven François, Haraux; Verheyen Joseph, Anderlecht; Wauters Louis, Tremeloo.

Bij Vanneste Camille: (Deze wilde vluchtelingen geen eten geven, zij zijn dan ook verplaatst. Gansch Ingelmunster spreekt hem schande.)

Bij Vanneste Verhaest Hector: Cloessens Jean-L., Vanteyn Marie-Jos., en Rummens Philomena, Leuven.

Bij Vanoeteghem wed. August: Deze wilde ook geene vluchtelingen herbergen.)

Bij Vanrijckeghem Aimé: Engelberghs Albert, Stas Octave, en Vandoren Jacques, Leuven.

Bij Vanzielegem Henri: Balthazar Henri en Jozef, Heymelaers Jozef en Simon, Leuven; (Deze twee laatste zijn vertrokken.)

Bij Verhaest Emile: Denijs Guillaume, Werchter; Van Huyck Dominik en Jean-François, Rotselaar.

Bij Verhaest Manli: Rummens Barbe S. en Marie Julie, Weckhuysens François, Leuven.

Bij Verhaest Cyriel: Elskens Jean en Juliette, Rummens Emillienne, St-Gilles.

Bij Verstraete wed. Petrus: Vorton Jozef Monen Pierre, Leuven.

In 't algemeen zeggen de vluchtelingen goed gelogerd te zijn.

Enkelmen zijn door de geestelijken ertoe gebracht hunne logeurs te verbieden ons blad «Vooruit» te lezen.

Dit vertelden zij ons Zondag morgen met tranen in 't oogen, terwijl ze op weg waren naar de mis, waar ze naartoe moesten.

Menschen die reeds zoo ongelukkig zijn, dwingt men dus de opinie die ze aankleren te verloochnen.

Laat ons terloops erbij voegen, dat sedert twee zondagen te Ingelmunster op het blad «Vooruit» gedonderd wordt, dat het een aard heeft, en in den kansel leugens over «Vooruit» uitgebracht worden, die deze niet heeft geschreven: n.l. de vier miljard door de paus aan Duitschland gegeven. De lezers kunnen er over oordeelen.

In Emelghem gebeurde hetzelfde, maar:

FEUILLETON VAN 9 SEPTEMBER (316)

Pelle, de Veroveraar

Roman van

Martin Andersen Nexø

(Vertaling door JO ARENBERG)

Ontzettend lag de stad der armen om hem heen, verwoest door den strijd der werkloosheid, door schreien en koude en gebrek! Uit de binnenplaatsen drong het schreien der kinderen... zij schreiden om brood, dat wist hij; dronken mannen dwaalden om de hoeken, en in de achterkamers en op de binnenplaatsen klonk het weenen van vrouwen. O, dit was de hel! Goddank dat de overwinning nabij was.

Ergens hoorde hij duidelijke stemmen: kinderen, die schreiden en eene vrouw, die in de kamer heen en weer liep, hen kalmeerdend en het kleinste, dat zij zeker op den arm had, in slaap zingend.

Het klonk zoo duidelijk dat hij omhoog keek. Er waren geene ramen in de woning.

Die moeten zeker door de koude er uit gejaagd worden, dacht hij verontwaardigd en liep de trap op.

Hij was gewend voor de ongelukkigen op de komen.

In de woning liep eene vrouw met een

klein kind op den arm heen en weer. Het lichtschijnsel uit de stad bescheen haar half; hare rok had zij over haar hoofd geslagen om ook het kind te bedekken, van onder was zij naakt. Er was geen spoor van huisraad. De kinderen lagen in een hoek, dichtgedekt met de rest van hare kleederen.

De huisbaas heeft deuren en vensters weggenomen; hij wilde ons op straat zetten, maar wij gaan niet, want waar moeten wij blijven. Hij wil ons nu door tocht verdrijven, evenals de wandelaars! Mijn man hebben zij in den dood gejaagd...

Potseling herkende zij Pelle.

— O, zijt gij het, vervloekte duivel, schreeuwde zij. Gij zelf zijt begonnen hem te jagen! Weet gij nog wel hoe hij uit de flesch dronk? Vroeger heeft hij zich altijd zoo netjes gedragen. Gij hebt ook gezien hoe wij uit de St-Hansstraat gesmeten werden — de bewoners verjoegen ons — hebt gij dat niet gezien? O, gij beulsknechten! Overal hebt gij hem vervolgd, hem als een beest opgejaagd, hem getergd en doodgemarteld! Als hij eene herberg binnen ging, dan stonden de anderen dadelijk op en de waard moest hem vragen heen te gaan. Maar hij had meer eergevoel dan gij! Ik ben door de pest besmet! zegde hij en op een ochtend had hij zich opgehangen... O, als ik toch den goeden God kon smeeken dat hij u zou treffen!

Zij had geene tranen, hare stem was droog en heesch:

— Dat behoef niet meer te doen.

zegde Pelle bitter, hij heeft mij getroffen! Maar uwen man heb ik geen kwaad willen doen; de beide keuren dat ik hem ontmoette wilde ik hem helpen. Wij moeten immers in aller belang lijden — en mijn aller geluk is ook verwoest.

Plotseling barstte hij in verlichtende tranen uit.

— Dat moesten zij zien... de arbeiders! Pelle schreit; dan zouden zij niet hooren roepen als hij komt! riep zij hoonend uit.

— Ik heb nog tien kronen, zegde Pelle en stak haar het geld toe.

Aarzelend nam zij het aan.

— Dat moest gij voor vrouw en kinderen gebruiken, dat is immers uwe ondersteuning uit de kas!

— Ik heb geene vrouw en kinderen meer. Neem het maar!

— Groote God! Is uw huishouden er ook bij ingeschooten. Kon Pelle het zelfs niet bijeen houden? Ja, ja, het is natuurlijk dat hij die zaait, ook zal oogsten!

Pelle ging weg zonder te antwoorden. Het onrechtvaardig oordeel dezer vrouw beproefde hem meer dan de toezichtingen der duizenden hem hadden verheugd. Maar het wekte hem tevens op tot scherp protest. Daar, waar zij sloeg, kon hij niet getroffen worden; hij had niet zijn eigen, kleine aangelegenheden verzorgd, doch eerlijk en billijk de groote zaak gediend en haar tot de overwinning geleid. De gevallen en gewonden hadden niet het recht hem aan te klagen. Hij had meer verloren dan een der anderen — alles had hij ver-

dag namiddag sprak ons een vrouw schande over de gezegden van een onderpastoor die over «Vooruit» prekende, erbij voegde, dat hij liever aan den Duitsch zou zijn dan aan Frankrijk, die nu nochtans uit alle kanten België ter hulpe komt!»

Frankrijk was een slecht land en moest gestraft worden!

Ziedaar hunne vaderlandsliefde. Moest een burger in 't publiek zoo spreken, hij werd als landverrader aangehouden. Mogen dezen dan alles doen, omdat ze geestelijken zijn!

H. D.

In Iseghem

is zondag laatst in de achturen mus ook gedonderd geweest over «Vooruit», zodat vele lieden er schande van spraken.

Volgens het onderpastoor, een eerste broek, mogen de menschen ons blad niet lezen, 't is een slechte gazer, enz.

En zegge dat dit broekentje «Vooruit» alle dagen zelf leest, en er elken avond zijne beweegredens grootdeels uitput, om voordrachten over den oorlog te geven in 't Gildehuis.

Weet die vaderlander (!) dan niet dat hij bezig is, het blad «Vooruit» stoffelijke schade te berokkenen, en den verkooper zijn brood tracht af te nemen, die er met vrouw en kinderen nu mede leven moet?

Zou hij misschien willen, dat de verkooper ook een stuk brood moet gaan bedelen? 't Is hij die aan politiek doet, en dat nog met leugens, wat niet de handelwijze mag zijn van iemand die wil eerlijk zijn. Maar er is echter nog meer.

Maandag namiddag laatst verbod een onderpastoor van Iseghem op den openbaren weg aan 't zontje van den verkooper De wele nog met de slechte gazetten «Vooruit» langs die straat te passeeren!

Jongens bevreemd maken, dat durven zij wel. Maar den verkooper zelf aanspreken, dat doen ze niet, die helden!

De wege maar iets aan de bevolking: leest «Vooruit» het best ingelichte blad!

En aan de toevallige lezers vragen wij zich op 't blad «Vooruit» te abonneeren. 't Zal 't beste antwoord zijn op die droevige vaderlanders en... politiekers.

IN OOST-VLAANDEREN

Op een trein geschoten

Zondag avond, rond 7 ure, werd te Maria-Aalter, op den trein, die uit Oostende kwam, geschoten.

Een kogel vloog door de ruiten, dwars door den trein, zonder iemand te raken.

Na aan Landegem gestopt te hebben, reed de trein rechtstreeks naar Gent. De reizigers voor Halewijn en Drogen zijn dan te voet naar hunne gemeenten moeten terugkeeren.

Te Sottegem

VLUCHTELIJGEN

Van de vluchtelingen, te Sottegem aangekomen en die inlichtingen vragen over hunne familie:

1. Madame Brabants van Mechelen zoekt haar man François.
 2. De familie de Mesmaeker van Sempst zoekt Jozef de Mesmaeker.
 3. Frans Christiaens van Humbeek-Dorp mist zijne ouders.
 4. Edouard Vertongen en zonen zoeken hunne familie.
 5. Madame Jakobs van Mechelen begeert nieuws te vernemen van suster Magdalena der Zusters van Liefde en suster Martha der Apostolinnen van Mechelen.
 6. Weduwe Muyldermans van Weerde zoekt hare dochter.
- Brieven te wenden: Jongelingspatroon-schap, Kerkhofstraat, Sottegem.

Te Landscouter

Een zestal uhlanen werden maandag verast door een belgische mitrailleur; zes paarden werden gedood, twee uhlanen erg gekwetst.

De deutsche officier stelde den burgemeester, M. Van de Velde, verantwoordelijk voor den overval.

Na, Van de Velde bevond zich op dit oogenblik te Gent. Ondanks de uitdrukkelijke verzekeringen van zijne vrouw dat haar man van niets geweten had, staken de uhlanen in vijf kamers het vuur aan de gordijnen en aan het beddegoed. De brand nam echter geene verdere uitbreiding.

Te Overmeire

Zondag avond liepen hier Deutsche soldaten. Zij doorzochten de woningen en schuren van de buitenlieden, om te zien of er zich geene Belgische soldaten verscholen.

Op weg naar Antwerpen

Een Deutsche officier kwam zondag namiddag naar Zele en Lokeren. Hij vroeg aan de burgemeesters den vrijen doorgang voor de Deutsche legers. Dat werd hem, mits zekere voorwaarden, toegestaan.

Welke dag de Duitschers door Zele en Lokeren zullen gaan, is niet gekend.

Te Ledeberg

De scholen

moesten morgen donderdag heropenen. Daar er vluchtelingen gelogeed zijn is dit niet mogelijk.

Waarschijnlijk zal men de zaak kunnen regelen voor maandag.

TE GENT

DE OPEISCHINGEN

Dezen morgen, van af 6 ure werden aan de Garage, op de Hoogpoort, verhuis- en voermanwagens geladen met de voorwerpen door de Duitschers opgeëischt: sigaren, wapens, enz.

De «train» trok om 8 ure weg naar Beirlegem, waar de deutsche troepen heden verblijven.

In vrijheid

De Belgische krijgsgevangene, die door de Duitschers naar M. Braun werd gestuurd, is, na zijne boodschap te hebben verricht, en in de deutsche linies te zijn teruggekeerd in vrijheid gesteld.

DANK ZIJ GOD!

«Bien Public» en «Gentenaar» wijden het aan god dat Gent niet door de Duitschers werd bezet.

Wij zijn er mede 't akkoord, op deze voorwaarde dat god ook op zijne consciëncie moet nemen de gruwelen die gebeuren in de vele katholieke gefanatiseerde streken.

Wat zullen de lezers van «Bien Public» en «Gentenaar», die Melle-Quatrecht bewonen, aardig opkijken: Gent, de anti-klerikale en socialistische stad wordt door god beschermd, terwijl diezelfde god hun met moord, plundering en verwoesting laat treffen!

De burgerwachten

Een plakbrief is gister in onze stad aangeplakt, waarbij de burgerwachten opgeroepen worden om zoo spoedig mogelijk, volgens de voorwaarden van den Duitschen generaal (Zie 1e bladzijde) hunne wapens en munities in te leveren in het Gravenkasteel.

Degenen die aan dit bevel niet zullen voldoen, zullen als vrijschutter door den kop geschoten worden.

IN DE POST

op de Koornmarkt is de betaling der postbonds geschorst. Men aanvaardt veel geld, maar men betaalt er geen uit!

Heden morgen worden de briefdragers naar huis gezonden.

De Nationale Bank sloot gister ook.

ZELFMOORD

De Duitschers, Otto Gruningen, 65 jaren oud, reeds meer dan 40 jaren te Gent verblijvend en wonende op een kamer der Bijlokevest 139, heeft zich verleden nacht in de Kluykenstraat, aan het beken van het hospitaal verhangen.

Gruningen, die toegelaten was te Gent te blijven, was werkloos, en had geene middelen van bestaan meer.

genomen in het een of ander hotel-garni van de minste soort. Is dit zoo, dan heb ik hoop, want eigenaars van die huizen houden lijsten van hunne huurders.

Welk een zonderlinge samenloop van omstandigheden! sprak mevrouw d'Harville verwonderd; hoe belangwekkend!

Dit is nog niet alles. In een hoek van het opstel van den brief, dat ik heb gevonden, stonden de woorden: «Schrijven aan mevrouw de Lucenay.»

Hoe gelukkig! Wellicht zal de hertogin ons op den weg kunnen helpen, sprak de markgravin met drift, doch liet er met een zucht op volgen: «Maar wij weten den naam niet van de vrouw, hoe zullen wij haar nu aanduiden aan mevrouw de Lucenay?»

Men moet haar vragen, of zij geene weduwe kent, nog niet oud maar van een belangwekkend voorkomen, en wier dochter van zestien jaar Claire heet. Dien naam herinner ik mij.

De naam van mijn kind! Eene reden te meer, om mij die ongelukkige aan te trekken.

Nog meer, de broeder van de weduwe moet zich vóór eenige weken om het leven hebben gebracht.

Zoo mevrouw de Lucenay de familie inderdaad kent, hernam de markgravin nadenkend, dan zijn die bijzonderheden genoeg om haar op den weg te brengen: vooral moet de treurige dood van dien ongelukkige de hertogin getroffen hebben! Goede hemel, wat verlang ik haar

te zien!... Ik zal haar van avond nog een woord schrijven, om zeker te zijn dat ik haar morgen thuis vind... Wie toch die vrouwen zijn? Naar hetgeen zij van haar weet, genadige heer, behooren zij tot de aanzienlijke klasse... en dan tot zoo diepe ellende te vervallen! De armoede moet voor haar dubbel smartelijk zijn.

En dat alles door de schelmerij van een notaris, een gruwzamen booswicht, van wien ook reeds andere misdaden mij bekend zijn, een zekere Jacques Ferrand.

De notaris van mijn echtgenoot, riep Clemence uit, die van mijne stiefmoeder! Gij bedriegt u, genadige heer, men houdt hem voor den eerijksten man ter wereld.

Ik heb bewijzen van het tegendeel. Maar deel aan niemand mijne gissingen mede, of liever mijne overtuiging, ten aanzien van dien snoedaard. Hij is even slim als misdadig, en om hem te ontmaskeren, moet hij zich nog eenige dagen veilig achten. Ja, hij is het, die deze ongelukkige heeft opgelicht door het loochenen van een depot, naar alle waarschijnlijkheid door den broeder van de weduwe bij hem geplaatst.

En dat geld?

Was al wat zij bezaten in de wereld.

O, dat zijn van die misdaden...

Van die misdaden, riep Rodolphe uit, die door niets verschoond worden, noch door behoefte, noch door hartstocht! Vaak noopt honger tot diefstal, wraakzucht tot moord. Maar die notaris, reeds zeer vermogend die man, door de maatschappij met een karakter gewaar-

IN HET BUITENLAND

TERUGZENDING DER GEVANGENEN

In overeenkomst met Frankrijk en Duitschland heeft de Bondsraad van Bern besloten een aantal soldaten van denzelfden graad nu en dan aan de twee oorlogvoerende legers terug te zenden.

In Frankrijk

GEENE VERDEDIGING

Boulogne-aan-Zee: De meier heeft den inwoners dezer stad verplicht hunne wapens ten Stadhuis af te geven en verzocht geene vijandelijke dood te plegen ten opzichte der Duitschers, als deze de stad zouden willen innemen.

(Vas Dias.)

BIJ DE FRANSCHEN LUCHTVLIEGERS

Al de fransche luchtvliegers doen thans 's morgens en 's avonds vluchten om nieuwe machines te beproeven.

Over eenige dagen is een loods tot aan Antwerpen gevlogen, over heel het Deutsche leger, maar zoo hoog dat niemand zijne vlucht bemerkt heeft.

De luchtvliegers oefenen zich in het werpen van bommen en houden zich altijd gereed sedert 'een Zeppelin bommen over Parijs wierp.

In het vooruitzicht van een aanval op een Zeppelin, aangezien al de luchtvliegers het eens zijn dat dit de enige goede taktiek is, moeten een loods en een toestel opgevoerd worden. De held moet recht af op het monster losstuwen en zich op hem gaan verpletteren, den ballon doende ontploffen.

Nu, wanneer men een beroep deed op vrijwilligers voor deze gevaarlijke taak, was het aantal die zich aanboden zoo groot, dat men om de beurt moest loten!

De toestand in Frankrijk

Officieele mededeeling der regering van Maandag 7 September.

1. Aan onzen linkervleugel hebben onze legers in goede voorwaarden botsingen gehad met den rechtervleugel van den vijand op de oevers van den Grandmorin.
2. Op ons center en aan de rechterzijde (Lorraine en Vogeezen) gaat men voort met vechten.

Geene enkele verandering wordt vermeld.

3. Het gevecht dat gister tusschen de eerste verdedigingsstellingen van Parijs en de wachtfleken van den rechtervleugel van het deutsche leger plaats had, heeft heden meer uitbreiding genomen.

Wij zijn tot dichtbij Ourcq genaderd zonder een grooten weerstand te ontmoeten. De toestand der verbonden legers schijnt goed in zijn geheel.

4. Maubeuge houdt steeds heldhaftigen weerstand.

EEN ACHTERUITSLAAN DER DUITSCHERS

Eene officieele mededeeling der fransche legatie te Antwerpen, in dato 8 september 1914, zegt:

«Eene dagorde van den franschen generaal van 7 september, beveelt de ongeduldige troepen aan dat het oogenblik voorbij is achteruit te trekken maar aan te vallen, den vijand achteruit te slaan en gevechtelijk, kost wat kost, hem van het veroverde terrein te verdrijven.

Officieel: Heden morgen, 7 September, onder de drukking van het Engelsch-Fransche leger, heeft het eerste Deutsche leger zich naar het Noorden moeten terugtrekken.

Men meldt geen enkel ernstig geval voor het tweede, derde en vierde Deutsche leger, maar, voor het vijfde, onder den franschen rechtervleugel, heeft een hevig gevecht plaats gehad.

merkt, dat indruk maakt en vertrouwen afdwingt, die man wordt tot misdaad gedreven door koele baatzucht. De moordenaar doodt eens en snel, met een scherp mes; hij doodt langzaam door naamloze folteringen van wanhoop en ellende. Voor een man als Ferrand is niets heilig, noch het erfdeel van een wees, noch de spaarpenningen van den arme, met zooveel moeite vergaard... niets!

Gij vertrouwt hem geld toe; dat goud verlokt hem, en hij steelt het. Van rijk en gelukkig maakt de wil van dien man u arm en rampzalig. Door arbeid en onthouding hebt gij uwen ouderdom voor gebrek behoed, — de wil van dien man ontrooft uwen ouderdom huisvesting en brood.

Maar dat is nog niet alles. Zie de vreeselijke gevolgen van dien schandelijke ontrouw! De weduwe, van wien wij spreken, sterft van verdriet en ellende; hare dochter, jong en schoon, zonder steun of hulp, aan overvloed gewoon, door hare opvoeding ongeschikt om haar onderhoud te verdienen, ziet zich weldra geplaatst tusschen de schande en den honger!... Zij bezwijkt... Nu is zij verloren, vernederd, ja onteerd!... Door zijne trouwelooheid is Jacques Ferrand oorzaak van den dood der moeder en den val der dochter; hij heeft het lichaam van deze, de ziel van gene vermoord, en niet door één slag, zoo als een moord wordt bedreven, maar langzaam en wreedaardig.

De nieuwe beweging van het Deutsche leger

Poging om het Fransche leger te omsingelen. — De bezetting van Parijs verdaagd.

Parijs, 7 september: Eene betekenisvolle beweging teekent zich af van het Deutsche leger. In plaats van Parijs aan te vallen, zoals men er zich aan verwachtte, verplaatsen de troepen zich naar het oosten der stad. Zij hadden reeds, zoals men had aangekondigd, de Marne bereikt.

Men verklaart officieel dat de poging van omsingeling netter komt afgeteekend te worden, en dat de vijand Parijs op zijn rechter kant laat. Het departement van de Somme, volledig door de Duitschers overrompeld, is tengevolge van de nieuwe taktiek bijna totaal verlaten.

De Deutsche methode

Het doel dezer nieuwe beweging van den kant der Duitschers komt klaar voor den dag. Zij hopen met de troepen die in Lorraine gebleven zijn in verbinding te komen, ten einde langs beide zijden van het noorden en het oosten te kunnen vooruitrukken op het fransche leger, een insluitende beweging makende. Hetzelfde in het noorden van de Belgische grens, waar de Duitschers zich op de flank der verbonden geworpen hebben op hen de zwaarte eener groote overmacht doen wegen de

DE HOOP VAN PARIJS

De Duitschers begrijpen dus goed dat de belegering van Parijs en zelfs het bezit nemen ervan hen weinig voordeel kan aanbrengen zolang het verbondene leger met elkander in trekking kan blijven. Het is daarom dus dat zij den taktiek der omsingeling begonnen zijn.

De belegering van de hoofdstad is daardoor voor eenigen tijd vertraagd, ten ware dat de Deutsche kolos zijne kracht overschat had.

In Engeland

BELGISCHE GEVANGENEN

Uit Londen: De passagiers die zich aan boord bevonden van de belgische schepen, door Duitschland genomen, worden verplicht te werken in de koolmijnen van de streek der Roer. De opbrengst van hun werk is bestemd voor het Rode Kruis.

(Vas Dias.)

DE ENGELSCHEN VERLIEZEN

De engelsche verliezen worden officieel geschat op omtrent 15,000 man, officieren en soldaten; in dit getal moeten vele mannen gerekend worden die van hunne regimenten verloren liepen, en hunne vlag moeten vervoegen. 19,000 zijn gezonden geworden om de ontbrekende te vervangen. Zij moeten nu op de plaats hunner bestemming zijn aangekomen.

In Rusland

Nieuwe overwinningen der Russische legers

DE ALGEMEENE AANVAL

De mededeeling van het staf zegt:

Op gansch de gevechtscijde aan de Oostenrijkers geleverd, vervolgd de Russen op 4 September eene krachtige aanvallende beweging naar het Oosten en naar het cen-

ter. De vijand leed veel van de voordeelige aanvallen der Russen in de streek van het westen aan Krasnostav.

Het 45e voetvolk, nauw ingesloten, gaf zich met zijn bevelhebber over. 44 officieren en 1800 der Duitsche divisie de Oostenrijkers ter hulp snellende, werden op der linkerover van den Weichsel aangevallen.

De Russen bezetten Stry. De russische ruitertrek reeds de toppen der Karpathen over.

In het Oost-Pruisen meldde men op het front slechts schermutselingen.

WAT DE RUSSEN TE LEMBERG VEROVERDEN

Petrograd: Men verzekert dat de Oostenrijkers te Lemberg totaal ontmoedigd waren en zij de voeding voor een jaar in plan lieten.

De Russen lieten, van zoodra zij Lemberg binnentraden, alle politieke gevangenen in vrijheid. De Russen kaapten te Serraz een «Zeppelin» met eene bemanning van 30 man, waaronder verscheidene officieren van den staf.

De «Novoje Vremia» deelt mede dat de Russen op 4 September de algemeene aanvallende beweging begonnen tusschen de Weichsel en Bourg. De Oostenrijkers verwachtten zich niet aan een algemeene aanval te Dvov en hoopten er te kunnen aan weerstaan. De Russen namen ontzaglijke hoeveelheden voedsel.

De gevangenen van Galicië te Dvov opgesloten werden in vrijheid gesteld. De Tcheken hebben den opmarsch tegen de slaven geweigerd.

DE TOESTAND IN RUSLAND

Een hooge militaire overheid vat den tegenwoordigen toestand als volgt samen: «Toen de oorlog begon, was Oostenrijk onze bijzonderste vijand daar, uitgezonderd vier legerskorpsen, op Servie afgezonden, al de rest van het Oostenrijksche leger ons aanviel.

Nu dat Servie de vier korpsen te Shabaz heeft verslagen en wij 200.000 man op den achtioct joegen tusschen de Dnieper en de Weichsel, zijn tien Russische legerkorpsen voldoende om de Oostenrijkers tegen te houden, en wij hebben nog minstens twintig legerkorpsen gereed om naar Duitschland te zenden.

OFFICIEELE RUSSISCHE MEDEDEELING

De Russische aanvallende beweging is in Oost-Pruisen hernomen

Antwerpen, 7 September, om 10 ure 's avonds: De Russische legatie zendt ons volgende officieele mededeeling:

In Oost-Pruisen hadden kleine gevechten met voorposten plaats. In deze streek zijn wij meester van het Oostelijke gedeelte van af Tilsit, langs de rivier Alle en in het westen van Restelburg tot Kerschell. Wij rukken voort naar Konigsberg. In het westen van Alle hebben wij de aanvallende houding aangenomen op gansch het front.

In Galicië, na Lemberg en Halles bezet te hebben, is het leger van Podolle voortgegaan met het aanvallende aan te nemen om de stad Stry te bezetten.

Onze ruitertij heeft in Oostelijk Galicië al de plaatsen bezet.

Het poolse leger rukte op het zuiden aan over de lijn Lublin-Kholm en aan het westen naar Krasnostav.

Het 45e oostenrijksche regiment heeft zich met den kolonel en 44 man overgegeven.

Przemysl door de Russen omsingeld

Rome, 7 September: De briefwisselaar van Router telegrafieert: Een officieel verslag zegt dat de Russische troepen gedeeltelijk Przemisl omsingelen dat zal verplicht zijn te kapitulereen of de vlucht te nemen.

In Australië

De bij middel van inschrijvingslijsten opgehaalde fondsen belopen op het oogenblik 125.000 p. st.

13.000 p. st. (325.000 fr.) zijn alleenlijk voor België bestemd.

In Canada

Volgens eene officieele mededeeling van kolonel Hughes, minister van milite in Canada, zijn op het oogenblik 40,000 man in het kamp van Valcatier. Meer nog 150.000 vrijwilligers zijn gereed om bij het eerste sein op te rukken.

In Turkije

De mobilisatie

Parijs, 7 september (Officieel): De mobilisatie in Turkije gaat voort. Enver Pacha is het hoofd van den oorlog. Tachtig duitse officieren van het zeewezen zijn te Konstantinopel aangekomen.

In Montenegro

Eene overwinning der Montenegrijnen

Men meldt uit Rome dat de «Messaggero» uit Cettigue volgend telegram ontving:

«De Montenegrijnsche troepen, onder het bevel van commandant M. Vonkotch, versloeg de Oostenrijkers naar Clonitza, waar hij overwinnd binnentrad, de stad gedeeltelijk verbrand en geplunderd viandend. De gevechten duren voort. De groote oostenrijksche wachten, die sterker zijn dan deze der Montenegrijnen, pogen om Grahovo te bezetten.»

DE

Verbergenheden van Parijs

van Eugène SUE

— Gij zult dus zorgen voor mijne gunstelingen, niet waar? Ik keer tot mijne ontdekking terug. Ik was naar den Tempel gegaan met jufvrouw Rigolette, om het een en ander te koop voor de arme Morel's, toen ik daar bij toeval in een oude secretaire snuffelde en het klad van een brief vond, door een vrouw geschreven, die zich aan een derde beklagde, hare dochter, door de schurkerij van een man, die zij tot armoede was vervallen, zij en man, die haar vermogen in bewaring had. Ik vroeg aan de koopvrouw van waar zij dat meubelstuk had; het maakte deel van een inboedel, dien eene vrouw, nog jeugdig maar zeer armoedig, haar verkocht had. Die vrouw en hare dochter, zegde de koopvrouw, waren zeter van aanzienlijken stand en droegen haar ongeluk met waardigheid.

— En gij weet haar verblijf niet, genadige heer?

— Ongelukkig neen, tot nu toe. Maar heb den heer van Grafin last gegeven om haar op te sporen als het mogelijk is, en desnoods zijne toevlucht te nemen tot de politie. Waarschijnlijk hebben moeder en dochter, van alle beroofd, de wijk

GENT

VLUCHTELINGEN

Het inlichtingsbureau, (Halle nevens het Belfort) vraagt waar de volgende personen verblijven:

Het inlichtingsbureau wenst te weten waar zich bevinden: De familie Jaesmant, Leuven. — De familie Staes, Leuven. — De familie Steenwinckels, Leuven. — Mw. A. Ledoux, Bressel. — Mr. en Mw. Ledoux J., Thienen. — Mr. en Mw. Denis Delsart Timmermans, Leuven. — Mr. en Mw. Timmermans, Brussel. — Mr. en Mw. De Schepper-Delsart, Brussel. — Mr. en Mw. Etienne Pilot, Jupille. — De familie Vrebo, Leuven. — Mr. en Mw. De Ridder, Leuven. — Mw. Bouhon, Verviers. — Mr. en Mw. Odilon Rutten-Leonard, Leuven. — Mr. en Mw. Louis Leonard, Leuven. — Mw. Joffraen, Luik. — Mw. Elisa Cogels, Mechelen. — Mr. De Leebeek, Jan, Mechelen. — Mr. Eggers Jan, Ittem. — Mr. en kinderen Aerts Eggers, Ittem. — Mr. Cornelis Verschuren, Mechelen. — Heer Bestuurder der Centrale Band van de Dyle, Mechelen. — Mw. Tombeur Jan, Luik. — Tombeur Clemence, 9 jaar en haar broeder Jozef. — Mr. en Mw. Delgoffe, Leuven. — Meij. Laenens Sophie, Mechelen. — Mr. Godenne zijn vrouw en zijn kinderen, Leuven. — Mr. Tambow Armand, Gent. — De familie Gellens, Leuven. — Mr. Heiman Bernfield, Spa. — Mr. Birard Karel, Maret.

Meijuffer Lynen, Afsnéstraat, 30 (St. Pietersstatie) zou zeer erkentelijk zijn voor de personen welke haar inlichtingen zouden verschaffen betreffende de Major, Mevrouw en Meijuffer Lynen, van Thienen.

De personen die volgen, allen uit Mechelen, worden opgezocht:

Mr. en Mw. De Coster Goovaerts. — Hendrickx Jules, Maria en Juliana. — Mr. Forten Frans, Leuven. — Mr. Forten Jozef en Constant zijn te Lissewege. — Meij. Gunst Leontina. — Meij. De Cang Louisa. — De familie Janssens Nilcamps van Huy; de familie De Pauw-Van der Stock, Dieudonné. — Mw. Emmerechts Virginia. — Mr. Persoons J.-B., (vader). — Mr. Ploys Rossin, (zoon). — Mw.-Wed. Segers. — Mr. Timmermans Huysmans en zijn zoon Jan. — Mr. en Mw. Trokens Edmond en kind. — Mw. Van Lamme en hare 4 kinderen. — Mw. Van Antwerpen en zoon. — Mw. Vanden Houde Dorothea en hare 2 kinderen. — De familie Van den Brande, Mw. Cammans Louisa, Mr. Vanden Brande Jan. — Mr. Van Hamme Emiel (zoon), soldaat 22e linie. — Mw. Alenberghes Elies en hare 4 kinderen. — Mr. Vincent Cornelis (zoon). — Mr. Vincent J.-B. (vader). — Mr. Blomme Jozef, Chatelet. — Mr. Maert Alexis, Theunis August, Van Crambe, Sakry August. — Mr. Van Schrick, Leuven. — Mw. Bautmans Fr., Veurne. — Teixeira (Manoel Costa Alameo) de Portugal, Leuven. — Mr. le Chef de Gare, Herant.

HET INLICHTINGSKANTOOR (Halle, nevens het Belfort, te Gent) VERLANGT TE WETEN WAAR DE VOLGENDE PERSONEN ZICH BEVINDEN:

Mw. De Wit-Valens Leopold, Mw. De Wit Jan, Mw. Braes Bertha, Van Mellaert Emorance en Maria, Leuven. — Mr. en Mw. Gaef Egide, Mr. en Mw. Van Aerschot Hendrik, Mr. Van Aerschot-Gaef, Merken. — MM. Célie August en Jozef Eppegem. — Mw. Mawfrans Jan en zijn zoon, Leuven. — Mr. Raymaekers August, Gelrode. — Mr. Beau Jan, Luik. — Mw. Van Gindertaelen-Rondon en zijn zoon, Leuven. — Mr. Van Eyck Lodewijk, Leeftael. — Mr. Lemaitre Arthur, Zelzate. — Mw. Steppe Gabriel, Dendermonde. — Mw. Bois-d'Enghien, Leuven. — Mw. Van Russell Josephina en Louisa, Leuven. — Mr. Thiel Van Beneden Jules. — Mr. Dragon Edmond, Leuven. — Mr. Michaux Eugene, Leuven. — Mw. Vervack en hare kinderen Jozef, Alfons en Jahn-Baptiste, Vilvoorde. — Mw. Verbiest Jozef en vier kinderen, Aerschot, Mr. en Mw. L'Hoir-verliet, Mr. Peters Arthur, de familie Prosper Locus, Leuven. — Mw. Jans Lodewijk en hare dochter, Vertryck-bij-Thienen. — Mr. en Mw. Van Hulle Frans, Bressoux-bij-Luik. — De familie Wilcox,

Capelle-au-Bois. — Mw. Vander Stukken Emiel en hare 2 kinderen, Leuven. — Mr. Meurers-Van Leeuw Frans, Wilsen-bij-Leuven. — Mr. Van Eyken Lodewijk, Wilsen.

Mr. Goemans Van Leeuw-Martens, Wilsen bij Leuven. — De Kuyper, Eppegem. — Mw. Van Look, Eppegem. — Mw. Huenaefts, Eppegem. — Mr. Dath, et sa tante, Eppegem. — Mw. Pauwels, Eppegem. — Mw. Egaerts en zoon, Eppegem. — Mme Van Calster, en haar twee kinderen, Rotsele. — Mr. Pairen René en zijn vrouw, Verviers. — Mr. en Mw. Verbiest Claes en hunne kinderen, Mechelen. — Mw. Levarlet is tegenwoordig te Oostende. — Mr. en Mw. Boels en hunne kinderen, Mechelen. — Mr. Van Bever, Mechelen. — Mr. D'Haene, Mw. Rosalie D'Haene, Mw. Leonie D'Haene, D'Haene Julien en zijn vrouw, Mechelen. — Mr. Wyckmans Jan, Mechelen. — Mr. Van Mol is tegenwoordig te Knode. — Mr. Felix Constant, Mr. Van Hoorenbeek Armand, Mr. Masui Jan, Mr. Fleur Juliaan, Mr. Jaak Felix, Duquenne Jan, en zijn kind, Mechelen. — Mr. Vanden Berghes, Mechelen.

MEDEDELING. — Inwoners van Weerde, Elweyt, Eppegem, Sempst, Hofstade, Muzen, enz. deden goed hun adres op te geven in het Belfort te Gent (Lakenhalle), waar ook inlichtingen kunnen gevraagd worden aan M. A. Jacobs onderwijzer van Weerde, aangesloten bij het Mechelsch inlichtingskantoor.

ADRESSEN VAN LEUVENAARS: M. Bombals en familie Seminarie Brugge; M. Brugmans Leopold, Brugge; M. Cauwbergh en familie, seminarie Brugge; M. De Broux Eugene, Loo-ten-Hulle. M. De Coninck-Dupont en familie, stommen en blinden, Brugge; M. De Smedt Ferdinand en zoon Vital, seminarie Brugge; Desmedt Charlotte, 13 jaar, seminarie Brugge; M. Dehault Charles, Brugge; M. Govaerts J. B. vrouw en zoon Martin, Atheneum Brugge; M. Leprins August en kind, Hoogstraat, 8, Thiel; Vrouw Laureys-Cauwenberghs, stommen en blinden, Brugge; M. Meus Vital, Wanteststraat, 5, Assbroeck; M. Mertens Michel, Brugge. M. Peeters Gustaaf, van Kessel-Loo, boedendans, Brugge; M. Steenwerckx Henri, Hoogstraat, 8, Thiel; M. Schodts Theophil (Blauwput) Xaverianen, Brugge; M. Van Parijs Vital, Leuvenstraat, 6, D. Brugge; M. Vandemareck-Lenri en familie, Wanteststraat, Assbroeck; M. Vandermeulen-Laurent Richard en familie, Leeuwenstraat, 6 Brugge; M. Van Leeuw, Henri, Mercken; M. Wynants Alfons, Mercken; M. Maes Jan, Zothuis St-Michiels, Brugge.

Vluchtelingen verblijvende bij de zusters van Liefde, Molenaarstraat, Gent: De familie Tossyn-Denis, Park bij Leuven; M. Frans Tossyn-Mad. Rosalie Denis; MM. Leon, Jozef, Emiel en Jan Tossyn; Mad. Tossyn-Dewit, Park bij Leuven. Mad. Dillaerts-Denis, Leuven; De familie Dillaerts-Tossyn, Park bij Leuven; M. Dillaerts-Hendrik; Mad. Tossyn-Maria; MM. Dillaerts, Jules, Pieter en Emiel, de familie Tossyn-Denis, Park bij Leuven; Meij. Tossyn Elisa, (Denis) Maria en Clemence. De familie Denis-Kande, Park bij Leuven; M. Emiel Denis; Meij. Knude Nathalie; Meij. Jeannette Rosalie Denis, M. Denis Felix; De familie Puer-Denis, Park-Heverlee; M. Puer Petrus-Meij. Denis Stephanie; M. Puer Louis, en meij. Puer Elisa; De familie Denis-Peters, Park Heverlee; M. Denis Frans; Meij. Peters Melanie, Rosalie, Jeannette, Elisa, Emile, Jan en Pieter Denis. M. Joseph Denis, Jeannette Puer en Pieter Denis, Park Heverlee;

Zijn bij de zusters van liefde toegekomen den 10 Oogst en daar vertrokken den 22. — Mad. Rummen Rosalie, Florence, Pauline, Théodore Bavin, Blauwput Kasseloo; Mad. Marie Van Wyner, Blauwput Kasseloo; De familie Beullens-Verschoren; Bertha, Henri Beullens, Josephina Verschoren; Albert, Odile, Maria, Leopold en Emiel Beullens; De familie Verleesem-Gapile; Maria Govaerts, Elisa Nuytens, Louisa Nuytens, Paulina Leytens en Maria Claes, Keerbergen.

ZIJN IN HET KLOOSTER MOLENAARSTRAAT TOEGEKOMEN DEN 28 AUGUSTUS: De familie Vanmosselvede-Christians, Park bij Leuven. — De familie Denis-Pelsmaekers, Park bij Leuven. — De familie Vanderyden-Deleers, Park bij Leuven.

— De familie Milan-Pelsmaekers, Park bij Leuven. — Mr. Pelsmaekers Charles, Park bij Leuven. — Mr. Borremans Eugene, Park bij Leuven. — Mr. Augustinus François en zijn vrouw, Leuven. — De familie Ons-Mertens, Kesselgang. — Mr. Verdye Hendrik, Park bij Leuven.

ZIJN IN BOVENGEMELD KLOOSTER AANGEKOMEN DEN 28 AUGUSTUS: De familie Vander Borgt-Vanderstucken, Leuven. — Mw. Berthels Jeannette, Adam, Julia Adam, Leuven. — Mw. De Greef Philomene, De Greef Petrus, Vanden Broeck Edmond, Bucken, Frélinx Leon en Jeannette, Leuven. — Botson Philomene en Rosa, Leuven. — Mr. en Mw. Engels Charles en hun dochter Jeanne, Leuven. — Legers Philomene en Rulens Henri, Leuven.

Den 2 September: De familie Remie-Jochams, Leuven.

Den 3 September: MMr Vandenplas Cornelis en Lodewijk, Leuven. — MMr. Janssens Cornelis en Livin, Leuven.

Den 4 September: Meulemans Hendrik, Leuven. — Kelders Guillaume, Leuven. — Mw. Janssens Roelants en haar zoon Gust, Mw. Roelants Peeters, Lubbeek op de Heide. — Van Meerbeek Theresia en Jozef, Leuven. — Florquin Jeanette, Caroline, Jan, Vande Cauter Catharina, Leuven. — Mr. en Mw. Poemans Pierre en hun kind Hendrik, Leuven. — Mw. Marant en har zoon François, Leuven.

Den 5 September: Christiaens vrouw, Florimond, Alida, Henri en Jan. — Rooke-loos Philomene, Park Heverlee. — De familie Peeters-Spoelberg, Leuven. — De familie Allard-Peters, Leuven. — Mr. Vanlens Louis, Leuven. — Mr. Vanden Plas Antoon, Leuven. — Van Outgaerde Maria-Van Wellaerts, Park Heverlee Leuven.

HET COMITEIT VAN KNOCKE VRAAGT WAAR DE VOLGENDE PERSONEN VERBLIJVEN: M. Berwaerts Oscar, Leuven; Bruggeman Franz, Leuven; Bruggeman Phena, Leuven; Cappuyens Englebert, advocaat, Leuven; Casteels Alfons, Wespelaar; E. H. Casteels Jos., leeraar, Wespelaar; Daechels, Leuven; Naster Jozef, Leuven; De Keyser Frederic, Leuven; M. Armand Goossens, Leuven; Gravy d'Acoz, Elinc, geneesheer, Leuven; Hublae, Leuven; Huybrechts Eduard, Leuven; Jordens Felix, Heverlee; Jordens Emile, Leuven; Mw. Aelbrechts Adolf, Leuven; Mw. Dewit Frederic, Leuven; Flaer Achille, Frederic, Leuven; Mw. Istas Jules en kind, Leuven; Mw. Vermeulen Josephine, Leuven; Mw. Ww. Van Hoorick en dochter, Thildonck; Van Espen Maria, Thildonck; Joseph Claes Van Pee, Leuven; Loos Jacob, en echtgenote, Leuven; Maes, notaris, Thildonck; Maes Jozef, Leuven; Goossens Jozef, en echtgenote, Leuven; Nicolay Frans, Leuven; Pevénage Donat en Eugénie, Leuven;

Michiels Victor, politie-agent, Leuven. — Mw. Cauwenberghs, Leuven. — Dimiau Laurent en Jules, Blauwput, Kessel-Loo. — Laes Leon en echtgenote, Blauwput, Kessel-Loo. — Pits en drie zonen, Leuven. — Rosseels Arthur, Leuven. — Gilis Frans, Blauwput. — Mw. Michel, Leuven. — Stroobants, Leuven. — Mw. Van Schrick en familie, Leuven. — Thomas Emiel, Leuven. — Tombeur Felix, Leuven. — Mw. Van Aerschot en kinderen, Leuven. — Vanden Bergh Louis en echtgenote, Leuven. — Stevens Edmond, Herent. — Vanderstappen Ww., Leuven. — Mertens Guillaume, Leuven. — Eekhaut Jan, Leuven. — Vanderstappen Antoon en Oscar, Leuven. — Raymakers Jan, Leuven; Raymakers Bertha en 2 kinderen, Leuven. — Van Belmont, officier van politie, Leuven. — Valckaert Gustaaf, Leuven. — Vreboch, Leuven. — Dehart Denis en echtgenote, Leuven. — Meij. Henot, Leuven. — Willems, Leuven. — Familie Ons, Leuven. — Familie Kaniel Symons, Blauwput. — Familie Leo Symons, Blauwput. — Familie Gosiaux, Leuven. — Meij. Martha Tossyn, Leuven. — Dr. Ausloos Frans, Leuven. — Mw. Louis en kinderen, Vilvoorde. — Jozef Jossa, Leuven. — Alfred Vander Borgh, Corbeek-Loo. — Mw.-Wed. Quelten, Leuven. — Mr. Quelten Georges, advocaat, Leuven. — Meijuffers Verbrugge, Leuven.

Extra beste Confituur

in glazen, fr. 0,35. — In doozen, fr. 0,50. In de Kruidentwinkels van «Vooruit».

dochter Bessers, moge het tal van patiënten bezorgen — hetgeen juist niet bijzonder met de vele gezondheidswensen die vandaag gewisseld worden, klopt, en u, lieve Marie, bedenke het — vooronderstel dat het zoo over u beschikt is, ik ken en eerbiedig uw fatalisme — met een hoofdprijs uit de loterij, of een vollen afloop of wat u soms anders mocht wenschen... u, mijn Otto, schenke het veel «uitmuntend» bij uw eind-examen en alle mogelijke soldatendeugden en kundigheden, opdat ge eens een sieraad van het leger en de trots van uw ouden vader moogt worden. Den laatsten moet ik toch ook eenig gods toewenschen, en dewijl hij geene hogere begeerte kent dan het welzijn en den roem van Oostenrijk, moge het nieuwe jaar het land eene groote aanwinst bezorgen — Lombardije of — weet ik het? — de provincie Silezië... Men kan niet weten wat er al zoo voorbereid wordt — het is volstrekt niet onmogelijk, dat wij dit aan de groote Maria Theresia ontfonde land den schaateloozen Pruisen weer ontnemen. Ik herinner mij dat het slot van den toast mijns vaders «eene koude» deed ontstaan. Lombardije en Silezië — waarlijk, geen onzer voelde daaraan eene dringende behoefte, en de daaronder verborgen wensch: «oorlog» — dus nieuwe jammer, nieuwe doodsangst — paste niet al te wel bij de weeke vroolijkheid, die deze ure, door een nieuw verband der liefde gewijd, in onze har-

De kardinalen en de oorlog
In het Konklaf

KARDINAAL MERCIER TEEKENT VERZET AAN TEGEN DE DUITSCHE GRUWELN IN BELGIE

Reuter Special deelt het volgende telegram mede uit Rome:

Uit goed gezag wordt gemeld, al is het onmogelijk de echtheid van dit bericht te onderzoeken, dat eene onderbreking in het Konklaf werd uitgelokt door eene redevoering van kardinaal Mercier, die zegde:

«In de tegenwoordige toestanden in de wereld, en bijzonderlijk in Europa is het onmogelijk voor de kardinalen de hoogste plichten van hun ambt te vervullen zonder te verwijzen naar de gruwelen van den oorlog».

Kardinaal Mercier werd ondersteund door de Fransche en Engelsche kardinalen terwijl de Duitsche en Oostenrijksche protesteerden tegen wat zij noemden «de onduidelijke inneming der staatkunde in de hoogste geestelijke functie der Kerk».

De meeste onder de Italiaansche kardinalen schenen op de hand der Duitsche kardinalen te staan, terwijl de kardinalen Farley, Cavalcanti en andere, trachten vrede te herstellen.

De toestand werd nog meer gespannen, toen kardinaal Mercier een telegram van den Belgischen minister van buitenlandsche zaken met het verslag over den toestand voorlas.

Ministerie van Arbeid en Nijverheid

Ambt voor Maatschappelijke Verzekering en Vooruitzicht

Een koninklijk besluit van 3 September 1914 zegt:

Gezien de wet van 4 Oogst 1914 betreffende de spoedeisende maatregelen door de oorlogsverwickelingen noodig gemaakt;

Herzien Ons besluit van 13 Oogst 1914, houdende dat tot 15 September 1914, de aanvragen om uitkeeringen van bewaargevingen toevertrouwd aan de vereenigingen die spaarverrichtingen doen ten voordeele van hunne leden (samenwerkende maatschappijen, spaarbanken of vennootschappen in deelneming, onderlinge vereenigingen), slechts ingewilligd moeten worden tot beloop eener som van 20 (twintig) frank wekelijks, onghinderd de meer beperkende bepalingen der staatsregelen van de vereenigingen of de bijzondere overeenkomsten; Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — De bepalingen van Ons bovengemeld besluit van 13 Oogst 1914 worden tot een onbepaald datum verlengd.

Art. 2. — Onze Ministers van Arbeid en Nijverheid, van Landbouw en Openbare Werken en van Financiën worden belast, ieder voor wat zijn Departement aangaat, met de uitvoering van dit besluit.

GENT

Stadsnieuws

BETREURENSWAARDIGE FEITEN. — Gister, in Port-Arthur, vermaaktten zich twee gekende leegloopers met zoogezegde «smekens» af te schieten, om de bevolking te verschrikken. Burgerwachten aldaar opgesteld, hebben ze aangehouden en aan de politie overgeleverd. Zonder de tijdige tussenkomst van eene vrouw hadden die droevige kluchtigaards een slecht oogenblik beleefd, want de burgerwachten waren zinnens naar hen te schieten.

ELECTRICITEIT, Bracke & Monin. Kelskerkestraat, 55. Telefoon: 2656

BERICHT AAN DE LEDEN VAN «VOORUIT». — Ter gelegenheid van den deel zijn er in het Kleermagazijn «Vooruit» Vrijdagmarkt nog eene partij kousen, katoenen en wolle sargien, gilets normal, enz. voorhanden aan zeer lage prijzen.

— LOSGELATEN. — De kerel, die in de burelen van het geantsch blad, bladen kwam koopen en er aangehouden werd onder verdenking van spioeneering, is vrijheid gesteld.

Burgerlijke stand van Gent

Geboorten van 7 September. — Marie Goubau, Nederkouter, 9. — Antoine Cornelis, Gr. Kanonplaats, 5. — Arthur Huys, Palingstr., 1. — Alfons Billiet, Drongenstr., 68. — Marcel De Kroock, Wijngaardstr., 40. — Céline Mahieu, Ottergemstr., 12. — Marie Willems, Rietstr., 77. — Marie Bracq, Joseph Plateaust., 59. — Roger Van Hamme, Rooigemlaan, 96. — Ad. Braeckman, Oostackerstr., 161. — Cyrille Haudenhuyser, Fuchsiast., 20. — Henri Van Lancker, Rooigemstr., 85. — Josephine Vietti, Wintertuinstr., 51. — Florimond De Backer, Palmboomstr., 1. — Seraphine Theunis, Olijfstr., 77. — Germaine Jans, Bomast., 37.

Overlijdens van 7 September. — Jacques Sermont, 7 j., Koekelberg. — Jeanne De Loore, 79 j., z. b., Bruggestw., 223, wed. Ch. Van Heule. — Angélique Boeckx, 97 j., z. b., Mechelen, wed. Verbiest.

Overlijdens van 9 September. — Isabella Leyts, 66 j., z. b., Mechelen, echtg. Ch. notte. — Edouard Buiset, 65 j., meester knecht, Rabotweg, 6. — Maria Leyn, 61 j., z. b., Barrestr., 5, echtg. Van Walle Frans.

MEDEDEELINGEN

LEERGAANG VAN ZIEKENVERPLEGING, ingericht door de ambulance n. 100 (Normaalschool) van het Rode Kruis (Afdeling «Licht en Liefde», n. 6, van de Internationale Orde der Goede Tempeliers. — De dames en heeren die tot nu den leerang hebben gevolgd, worden hierbij verwittigd dat de lessen voortaan zullen plaats hebben den woensdag en zaterdag, om 6 ure's namiddags, in de Nicuwe Universiteit. (Ingang Rozierstraat.)

Sam. Maatsch. VOORUIT n. 1

Brooddeel voor de maanden Juni, Juli, Oogst: BUREEL A (Boekeryzaal) Woensdag 9 September van n. 1801 tot en met 3400; Donderdag 10 September, van n. 3401 tot en met 4800; Vrijdag 11 September van n. 4801 tot en met 6000.

BUREEL B (Deelzaal) Woensdag 9 September van n. 7501 tot en met 8500; Donderdag 20 September van n. 8501 tot en met 9500; Vrijdag 11 September van n. 9501 tot en met 10500.

Let goed op, leden. De nummers van Bureel A zullen uitbetaald worden in de Boekeryzaal. Dezen van Bureel B in de Deelzaal.

Partijberichten

MARXKRING. — Zondag morgen, om 11 ure, bestuurszitting. De leden die nog hun coupon Oostende moeten vergoed worden zijn uitgenoodigd.

GEVRAAGD. — Er wordt eene goede meid voor alle werk gevraagd, in de apotheek «Vooruit», Dendermondsche steenweg, 107, Gent.

Proeft

«Vooruit»'s Kneipbrood te bekomen bij al de uitvoerders, aan den prijs van het gewoon brood.

zich laat aanzien, weer een oorlog gevoerd zal moeten worden. Zoo iets zal de beschaving — in iederen zin, stoffelijk zoowel als zedelijk — weer een goed eind achteruit.

— Ge spreekt niet als een soldaat, waarde Tilling.

— Ik spreek over een algemeen zaak, waarde schoonpapa. Mijn gevoelen op dit punt kan juist of valsch zijn — of het dat van een soldaat is, is eene andere vraag. De waarheid is toch overal één. Gesteld een ding is rood — moet de een het nu stokstijf blauw noemen, wanneer hij een blauwe uniform, en zwart — wanneer hij een blauwe uniform, en zwart — wanneer hij een zwarte pij draagt?

— Een wat? — mijn vader plecht, wanneer een gesprek, niet naar zijn zin was, een beetje hardhoorigheid voor te wenden. Op zulk een «wat» de gehele redevoering te herhalen, daartoe ontbrak het den meesten aan geduld en men gaf den strijd liever op.

Nog dienselfden nacht nam ik, zoodra wij thuis waren gekomen, mijn man in het verhoor.

— Wat hebt ge vader gezegd? — Dat het, naar het zich laat aanzien, dit jaar weer tot vechten zal komen? Ik wil niet meer in den oorlog laten gaan, ik wil niet...

(Wordt vervolgd.)

Uit «De Wapens Neer!»,

van Bertha von Suttner

16

Nieuwjaar 1866. Weer zaten wij allen — bij punch en gebak — bij mijn vader om de tafel bijeen, toen het eerste uur van dit aan gebeurtenissen zoo rijke jaar sloeg. Het was een vroolijk feest. Tegelijk met Sylvesteravond vierden wij eene verlovings van Konrad en Lilly. Toen de wijzer op twaalf stond en er op straat eenige vreugdeschoten werden afgevuurd, sloeg mijn ondernemende neef het naast hem zittende meisje den arm om het middel, drukte — tot ons aller verbazing — een kus op hare lippen en vroeg toen:

— Wilt ge mij in 66 hebben?

— Ja, ik wel, antwoordde zij; ja, ik heb u lief, Konrad.

Nu was het van alle kanten een klinken met de glazen, een omarmen en handdrukken, een geluk- en zegewenschen zonder eind.

— Leve het bruidspaar! Hoezee voor Konrad en Lilly! — De hemel zegene uwe verbintenis, kinderen! — Hartelukkig gefeliciteerd, neef! — Wees gelukkig, zuster! en zoo al voort. Allen geraakten in een blijde en ontroerde stemming. Niet geheel zonder nijd misschien bij allen, want evenals de dood het treur-

ste en deerniswaardigste voorval is, is de liefde — de tot een levengedeeft verbintenis gewijde liefde — het vroolijkste en benijdenswaardigste. Ik kon weliswaar volstrekt geen nijd in mij vinden, want het geluk dat de jonge bruid pas beloofd werd, was voor mij reeds een werkelijk en vast bezit geworden; veel eer bekoep mij een gevoel van twijfel: «Zulk een volkomen geluk als mij door Friedrich bereid wordt, kan de arme Lilly haast niet ten deel vallen... Konrad is wel een allerliefst; maar — er is maar een Friedrich!»

Mijn vader maakte aan de drukte der felicitaties een einde, door met den zegeling van zijn pink tegen het glas te tikken en op te staan en het woord te nemen.

Lieve kinderen en vrienden — zoo ongeveer sprak hij — het jaar zes en zestig stelt zich goed in. Wij brengt het reeds in het eerste uur de vervulling van een liefheerschen wensch, want ik had reeds lang het oog op Konrad gehad als schoonzoon. Wij willen hopen dat dit vriendelijke jaar ook onze Rosa een verloofde en u — Martha en Tilling — een bezoek van den oovenaar brengt. U